

Utemeljitev nagrade zlatnik poezije

za življenjski pesniški opus in ustvarjalno žlahtnenje slovenskega jezika, ki ga v letu 2026 prejme pesnica in prevajalka Erika Vouk

Ustvarjalni opus mariborske pesnice Erike Vouk je bil v preteklih letih že večkrat upravičeno nagrajen z najvidnejšimi slovenskimi priznanji za poezijo ter splošen literarni pečat v slovenski književnosti in kulturi. Poleg pesniškega ustvarjanja je namreč pomembno tudi njeno prevajalsko delo, zlasti tisto, ki ga je opravila kot sodelavka SNG Maribor. Leta je 2002 je prejela Jenkovo nagrado za pesniško zbirko *Opis slike*, leta 2004 Veronikino nagrado za pesniško zbirko *Valovanje* (Litera), leta 2015 Glazerjevo nagrado – mariborsko kulturno priznanje za življenjsko delo – in leta 2024 najvišje kulturno državno priznanje – Prešernovo nagrado.

Ob knjigi izbranih pesmi *Z zamahom ptice neka roka slika* (Pivec, 2007) je pesnik Boris A. Novak v eseju *Pesem, razpeta med eros in spomin* zapisal, da pesniški razvoj Erike Vouk poteka na način spirale, s ponavljanjem osnovnih elementov, ki se nenehno dvigujejo na višjo in širšo umetniško raven. Poetika, v kateri se kaže vračanje k istim izhodiščem, a s preizkušanjem vedno novega izrazja in čutenja, se izrisuje skozi bogat pesniški opus: leta 1984 je izšel prvenec *Bela Evridika*, temu pa so sledile pesniške zbirke *Anima* (1990), *Belo drevo* (2000), *Opis slike* (2002), *Album* (2003), *Valovanje* (2003), *Rubin* (2008), *Lasa pur dir* (2013) in zadnja iz leta 2018 *Ta dan*. Ob poeziji za odrasle se je preizkusila še v poeziji za otroke, ki je izšla v zbirki *Nespančki* (2013).

Osrednje teme, po katerih pesnica posega in jih raziskuje skozi jezik, so človeške, nadčasovne in obenem otipljive: prevladujejo ljubezen, čutnost, bolečina, smrt in spomin, ki osmišlja pot do spoznanja o še eni veliki temi, zavesti o minevanju časa. Teme se bralcu približujejo skozi specifično podobenje, ki ga gradijo motivi morja, oljk, cipres, galebov in škržatov, s čimer v njeni poeziji poustvarjajo lepoto in melanholijo Mediterana. Naslednja stalnica poezije Erike Vouk je, kot opaža pesnik Boris A. Novak, poseben ritem, s katerim nadaljuje tradicijo metričnih vzorcev, ki na slovenskega bralca delujejo visceralno, a obenem pesnica že obstoječim oblikam podeljuje osebno in razlikovalno barvo.

Erika Vouk je z mehko odločnostjo, kot kaplja vode, ki brez naprezanja, a z zaupanjem v ritem in čas, ustvari kapnik, prodrla v vrh slovenske poezije, pri čemer je ostala zvesta svojemu glasu in doživljanju. In to kljub začetkom ustvarjanja v času, ko slovenski literarno-kulturni prostor pesnicam ni bil posebno naklonjen, obenem pa se je osredinjal predvsem na ustvarjanje v prestolnici. Toda Erika Vouk se na to ni in se ne ozira; kot je o njej povedala njena prijateljica in poznavalka njene poezije Zora A. Jurič, se očarljivost in zadržanost njene osebne drže izkazuje v poeziji, ki se ne uklanja omejitvam časa in prostora ter je zato klasična, večna.

Katarina Gomboc Čeh, Jana Kvas